

สารว่าด้วย
การอาบน้ำละหมาด
การอาบน้ำ และการละหมาด

الوضوء والغسل والصلاة
(باللغة التايلاندية)

تأليف :

فضيلة الشيخ محمد بن صالح العثيمين رحمه الله
ترجمة : عثمان إدريس

ท่านเชด มุหัมมัด อิบน์ ศอลิหฺ อัล-อุษัยมีน
เรียบเรียงโดย : อุษมาน อิดริส

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม
อรั-ร็อบวะฮฺ กรุงริยาดี ประเทศซาอุดีอาระเบีย

:

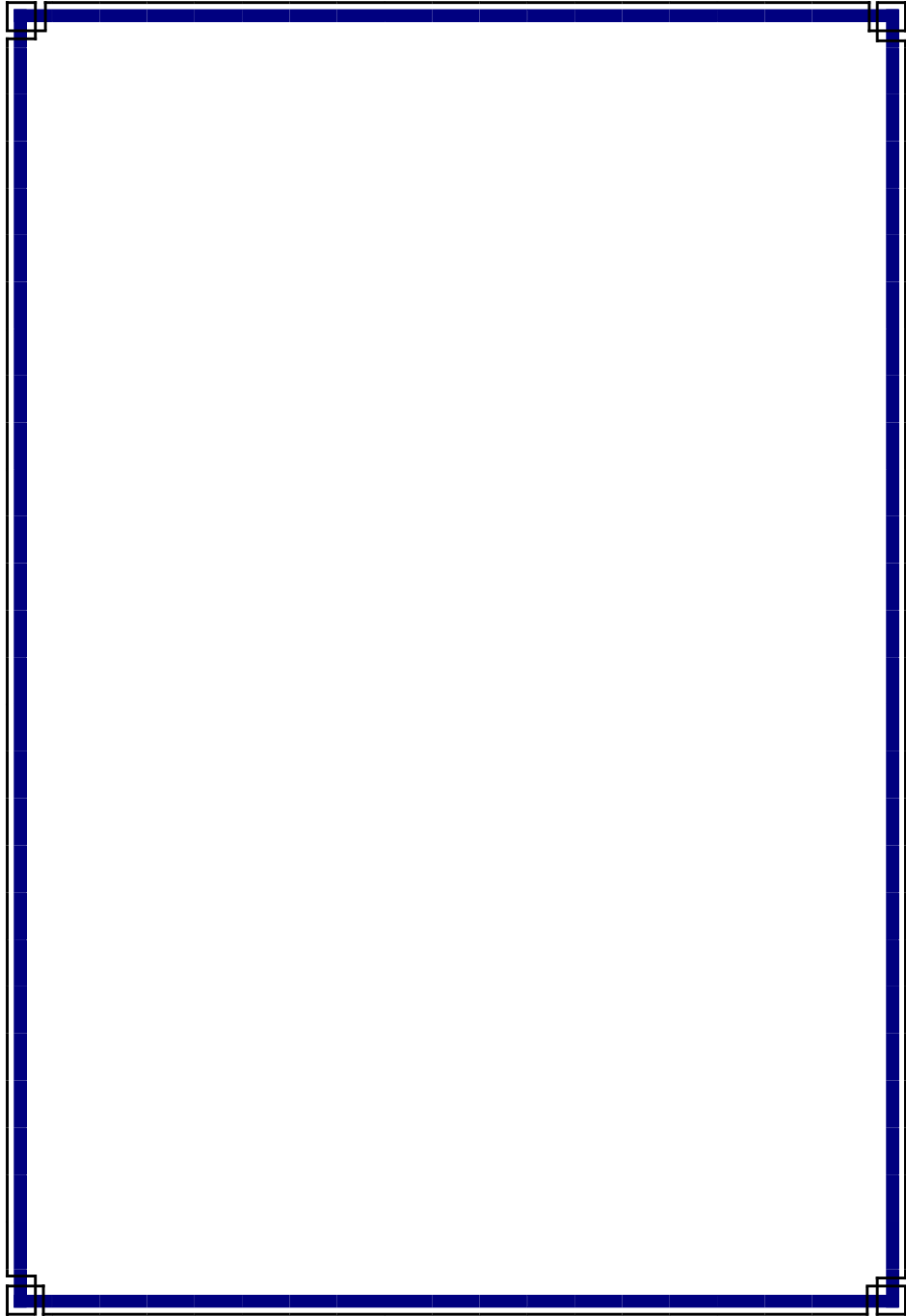
المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

Islamic Propagation Office in Rabwah

P.O.Box 29465 RIYADH 11457 - TEL 4454900 - 4916065

FAX: 4970126 - E-Mail: rabwah@islamhouse.com

<http://www.islamhouse.com>

พิมพ์ครั้งแรก : ฮ.ศ. 1427 - ค.ศ. 2006

สงวนลิขสิทธิ์โดย เว็บไซต์อิสลามเฮาส์

อนุญาตให้ใช้ประโยชน์จากหนังสือ โดยไม่บิดเบือนหรือเปลี่ยนแปลงเนื้อหาเดิม

หากมีข้อสงสัย คำแนะนำหรือแก้ไขผิดพลาดใดๆ กรุณาติดต่อเราทางเว็บไซต์ :

www.islamhouse.com

[4762]

ฮ.ศ.1427 - ค.ศ. 2006

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม

อัคร-ริอบวะฮฺ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย

โทร. +966-1-445 4900, 491 6065

www.islamhouse.com

1427 :

www.islamhouse.com

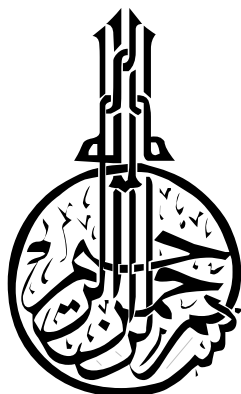
(4762)

1427

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة

هاتف : 4900 445 - 6065 491

عنوان الموقع : www.islamhouse.com

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์
ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปราณียิ่งเสมอ

สารว่าด้วยการอาบน้ำละหมาด การอาบน้ำ และการละหมาด

โดย ท่านเชค มุหัมมัด อิบน์ ศอลิหฺ อัล-อุษัยมีน

ต้นฉบับเดิมจาก

<http://www.islamhouse.com/ar/modules.php?name=News&file=article&sid=143>

แปล,เรียบเรียง อุษมาน อิดรீส

บรรณาธิการ ชูฟอัม อุษมาน

พิสูจน์อักษร อูซเซิน หะยีนาวะ

รูปเล่ม อบู ฟัยรูซ

หนังสือในโครงการความร่วมมือเพื่อจัดพิมพ์หนังสือ

โดยห้องสมุดอิกระฮะอู www.iqraOnline.org

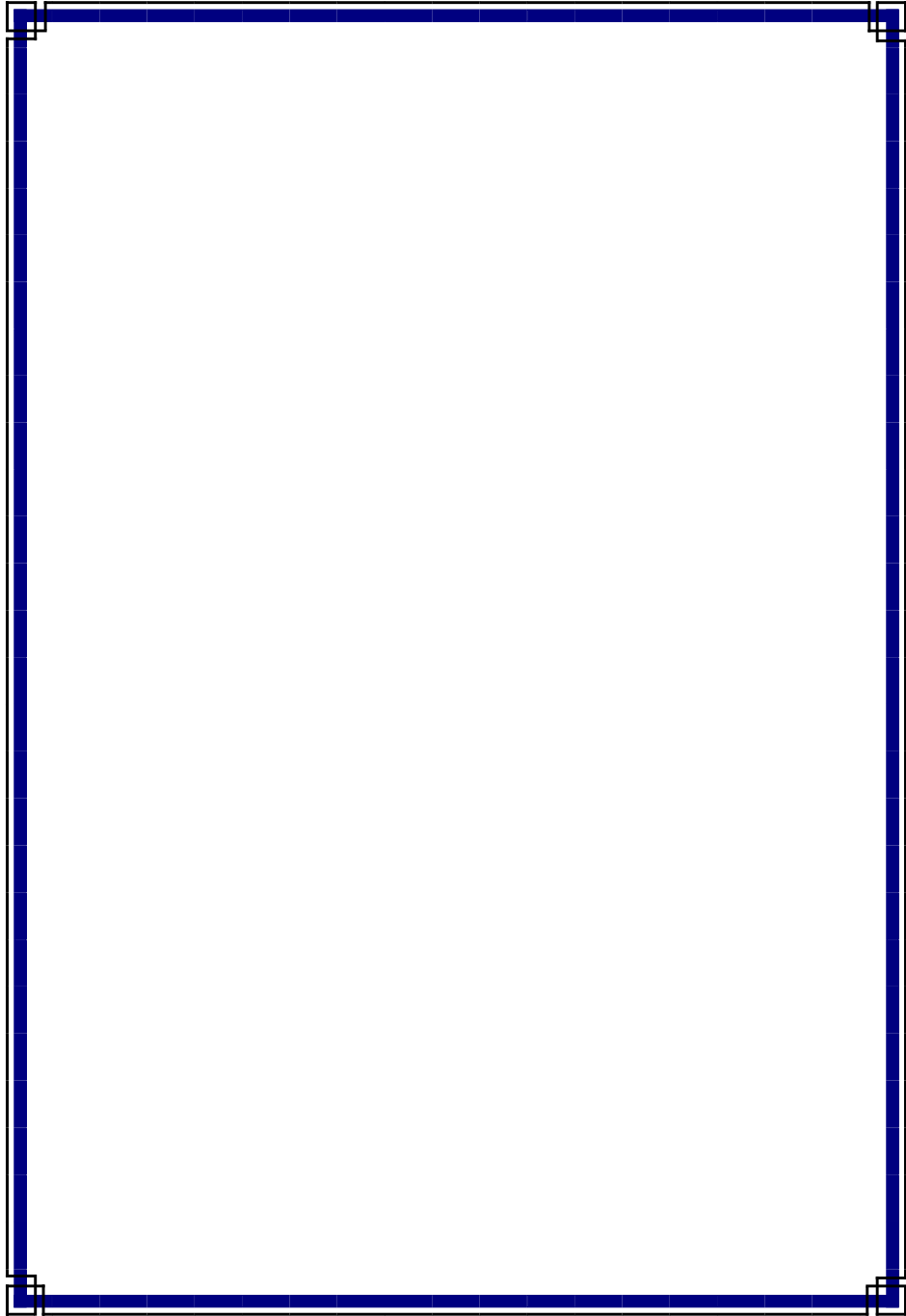
โดยความร่วมมือและสนับสนุนของ

สำนักงานความร่วมมือเพื่อเผยแพร่และสอนอิสลาม สำนักงานอรั-ร็อบวะฮฺ

กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย www.islamhouse.com

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
หนึ่ง : การอาบน้ำละหมาด(วุฎูอ).....	11
วิธีอาบน้ำละหมาด.....	11
สอง : การอาบน้ำ(มุซุล).....	13
วิธีอาบน้ำ.....	13
สาม : การตะยัมมุม.....	14
วิธีตะยัมมุม.....	14
สี่ : การละหมาด(เศาะลาฮฺ).....	15
วิธีละหมาด.....	15
การปฏิบัติที่น่ารังเกียจ(มักรูฮฺ)ขณะละหมาด.....	26
บัญญัติต่างๆ ที่เกี่ยวกับสุนุดสะฮฺวียฺ(สุนุดเมื่อหลงลืม)ในละหมาด.....	27
หนึ่ง : กรณีที่เพิ่มการกระทำในละหมาด.....	27
สอง : กรณีลืมหรือก้อตละหมาด(ละหมาดไม่ครบหรือก้อต).....	27
สาม : ลืมการกระทำในละหมาด.....	28
สี่ : กรณีไม่แน่ใจในจำนวนหรือก้อตและไม่สามารถตัดสินได้.....	29
ห้า : กรณีไม่แน่ใจในจำนวนหรือก้อตแต่สามารถตัดสินได้ในที่สุด....	30
หก : กรณีไม่แน่ใจหลังละหมาดเสร็จแล้ว.....	30

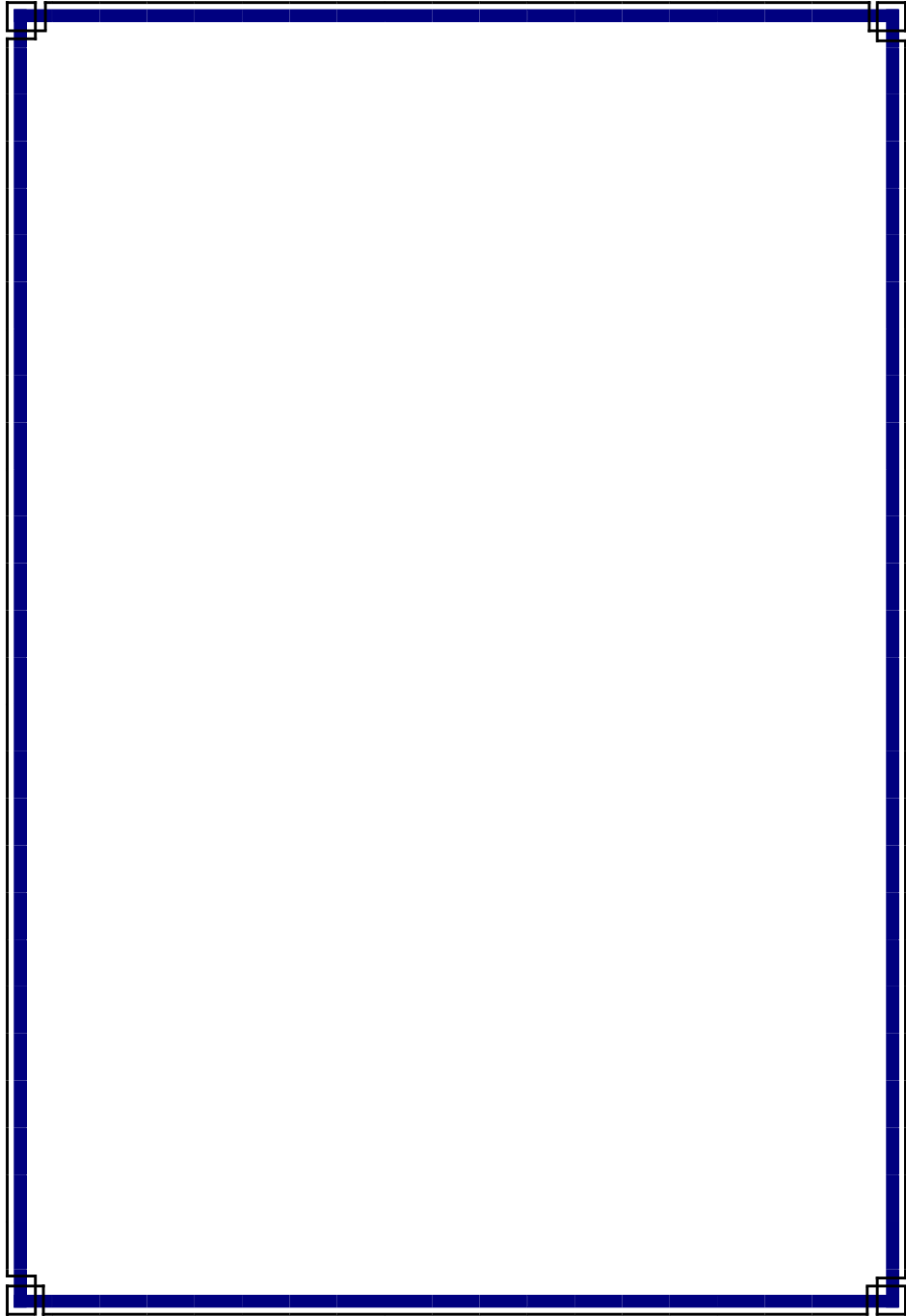

คำนำ

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปรานียิ่งเสมอ

มวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮ์พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก พรอันประเสริฐจงประสบแด่มุหัมมัด นบีท่านสุดท้าย แบบอย่างของบรรดาผู้ยำเกรงและผู้นำของมวลมนุษยชาติ ตลอดจนวงศ์วานและสหายทั้งหลายของท่าน

หลังจากนั้น ข้าพเจ้า(มุหัมมัด อิบน์ ศอลิหฺ อัล-อุษัยมีน)บ่าวผู้ขัดสนต่อพระผู้อภิบาล ขอกล่าวว่า : นี่คือนิสารเล็กๆ ที่ว่าด้วยการอาบน้ำละหมาด(วุฎูอฺ) การอาบน้ำ(ฮุซูล) และการละหมาด(เศาะลาฮฺ) ตามที่ได้ปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮฺ

หนึ่ง : การอาบน้ำละหมาด(วุฎูอ์)

การอาบน้ำละหมาด คือการทำความสะอาดที่จำเป็น(วาญิบ) อันเนื่องมาจากเหตุเล็กน้อย เช่น ปัสสาวะ อุจจาระ ผายลม นอนหลับสนิท และรับประทานเนื้ออูฐ เป็นต้น

วิธีอาบน้ำละหมาด

เมื่อต้องการจะอาบน้ำละหมาดให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตั้งเจตนาหรือเนียตในใจ โดยไม่ต้องกล่าวออกมาเป็นถ้อยคำ เพราะท่านนบี คืออัลลอฮ์ อะลัยฮิ วะสัลลัม ไม่เคยเปล่งเป็นคำพูดออกมา ไม่ว่าจะเป็นการตั้งเจตนาเพื่ออาบน้ำละหมาด เพื่อละหมาด และอิบาดะฮ์อื่นๆ และเพราะว่าอัลลอฮ์ทรงทราบสิ่งที่อยู่ในใจของแต่ละคน ดังนั้นจึงไม่จำเป็นต้องบอกกล่าวเป็นคำพูดถึงสิ่งที่ได้ตั้งเจตนาไว้ในใจ
2. กล่าวเริ่มต้นด้วยพระนามของอัลลอฮ์ว่า “บิสมิลลาฮ์”
3. ล้างมือทั้งสองข้าง 3 ครั้ง
4. เอาน้ำบ้วนปาก พร้อมกับสูดน้ำเข้าจมูกแล้วสั่งออก 3 ครั้ง

5. ล้างใบหน้าให้ทั่ว 3 ครั้ง โดยด้านขวาเริ่มจากหูข้างหนึ่งไปสุดที่หูอีกข้างหนึ่ง ส่วนด้านยาวเริ่มจากโคนผมตรงหน้าผากไปจรดที่ใต้คาง
6. ล้างแขนทั้งสองข้าง เริ่มจากปลายนิ้วมือจนถึงข้อศอก 3 ครั้ง โดยเริ่มล้างจากข้างขวา ก่อนแล้วต่อด้วยข้างซ้าย
7. ใช้น้ำลูบศีรษะด้วยมือทั้งสองเพียงครั้งเดียว โดยเริ่มลูบจากด้านหน้าผากไปยังท้ายทอยแล้ววกกลับมาที่เดิมอีกทีหนึ่ง
8. ลูบใบหูทั้งสองข้างหนึ่งครั้ง โดยนำนิ้วชี้ทั้งสองข้างชวยเข้าไปเช็ดใบหูส่วนใน และใช้หัวแม่มือลูบเช็ดใบหูด้านนอก
9. ล้างเท้าทั้งสองข้าง เริ่มจากปลายนิ้วเท้าจนถึงข้อเท้าหรือตาตุ่ม 3 ครั้ง โดยเริ่มล้างจากข้างขวา ก่อนแล้วต่อด้วยข้างซ้ายอย่างเป็นลำดับ

สอง : การอาบน้ำ(มุขล)

การอาบน้ำ คือการทำความสะอาดที่จำเป็น(วาญิบ)อันเนื่องมาจากหะดัษใหญ่ อาทิเช่น การมีญูหฺบ (เช่นการร่วมประเวณี การหลังอสุจิ) หรือหลังมาประจำเดือน เป็นต้น

วิธีอาบน้ำ

เมื่อจำเป็นต้องอาบน้ำให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตั้งเจตนาในใจว่าจะอาบน้ำ(เพื่อยกหะดัษใหญ่) โดยไม่ต้องเปล่งออกมาเป็นคำพูด
2. กล่าว “บิสมิลลาฮฺ”
3. อาบน้ำละหมาดให้สมบูรณ์ (ดังที่ได้อธิบายมาแล้ว)
4. ชะโลมน้ำลงบนศีรษะและใช้มือขยี้ไปมาจนน้ำเปียกทั่วหนังศีรษะแล้วรดน้ำให้เปียกชุ่ม 3 ครั้ง
5. อาบน้ำให้ทั่วร่างกาย

สาม : การตะยัมมูม

การตะยัมมูม คือการทำความสะอาดที่จำเป็น(วาญิบ)โดยใช้ดิน
ฝุ่นแทนการอาบน้ำละหมาดและการอาบน้ำ สำหรับผู้ที่ไม่พบน้ำหรือมี
ความจำเป็นไม่สามารถใช้น้ำชำระได้

วิธีตะยัมมูม

เมื่อจำเป็นต้องตะยัมมูมให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตั้งเจตนาในสิ่งที่ต้องการจะตะยัมมูมว่าจะใช้แทนการอาบน้ำ
ละหมาด(เพื่อยกหะดัษเล็ก)หรือแทนการอาบน้ำ(เพื่อยกหะดัษ
ใหญ่)
2. เอามือทั้งสองทาบลงบนพื้นดิน หรือผนังที่มีดินฝุ่นติดอยู่
3. ลูบไปหน้าและมือทั้งสองข้าง

สี่ : การละหมาด(เศาะลาฮ์)

การละหมาด คืออิบาดะฮ์ที่ประกอบด้วยคำพูดและการกระทำ เริ่มด้วยการกล่าวตักบีร์และสิ้นสุดด้วยการให้สลาม

ทุกครั้งที่จะทำการละหมาดจำเป็นต้องอาบน้ำละหมาดเสียก่อน ถ้าหากว่าอยู่ในระดับเล็ก หรืออาบน้ำวาญิบถ้าหากอยู่ในระดับใหญ่ หรือทำการตะยัมมุ่ถ้าหากไม่พบน้ำหรือไม่สามารถใช้น้ำชำระได้ และต้องทำความสะอาดร่างกาย เลือเสื้อผ้า สถานที่ละหมาดจากสิ่งนะญิสทั้งหลาย

วิธีละหมาด

เมื่อต้องการละหมาดให้ปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไปนี้

หนึ่ง : การยืนตรงและตั้งเจตนา

1. ยืนตรงหันทุกส่วนของร่างกายไปทางกิบลัตโดยไม่เอนเอียงหรือหันซ้ายหันขวา
2. ตั้งเจตนาในใจถึงละหมาดที่ต้องการปฏิบัติโดยไม่เปล่งออกมาเป็นคำพูด
3. กล่าวตักบีร์เราะตุลอิหฺรอม “อัลลอฮุ อักบัร” พร้อมกับยกมือขึ้นเสมอไหล่ขณะกล่าวตักบีร์

ความว่า “มหาบริสุทธิ์แต่พระองค์ โอ้อัลลอฮ์เจ้า
และด้วยการสรรเสริญแต่พระองค์ ประเสริฐยิ่งคือ
พระนามของพระองค์ สูงส่งยิ่งคือความยิ่งใหญ่ของ
พระองค์ และไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์”

สอง : การอ่านอัล-ฟาติหะฮฺและสุเราะฮฺ

1. กล่าวคำ “อิสติอาซะฮฺ”

ความว่า “ข้าขอต่ออัลลอฮ์ให้พระองค์ปกป้องจากชัยฏอน
ผู้ถูกสาปแช่ง”

2. อ่าน “บิสมิลลาฮฺ” แล้วอ่าน อัล-ฟาติหะฮฺ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿١﴾ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ
الْعَالَمِينَ ﴿٢﴾ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿٣﴾ مَلِكِ يَوْمِ الدِّينِ
﴿٤﴾ إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ ﴿٥﴾ أَهْدِنَا
الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ ﴿٧﴾

ความว่า “ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตาปราณียิ่งเสมอ
มวลการสรรเสริญเป็นเอกสิทธิ์แห่งอัลลอฮ์พระผู้อภิบาลแห่ง
สากลโลก ผู้ทรงเมตตาปราณียิ่งเสมอ ผู้ทรงครองอำนาจในวัน

แห่งการตอบแทน ยังพระองค์เท่านั้นที่เราเคารพภักดีและยัง
พระองค์เท่านั้นที่เราขอความช่วยเหลือ ขอพระองค์ชี้ทางพวก
เราสู่เส้นทางที่เที่ยงตรง เส้นทางที่พระองค์ได้ทรงชี้แก่บรรดาผู้
ที่พระองค์ประทานให้แก่พวกเขา(เส้นทางของเหล่าศาสนทูต
และผู้ทรงคุณธรรม) ไม่ใช่เส้นทางของพวกที่ถูกโกธรกริ้ว
(พวกยิว)และไม่ใช่เส้นทางของบรรดาผู้หลงทาง(พวกคริส
เตียน)”

3. เสร็จแล้วกล่าว “อามีน” แปลว่า “ขออัลลอฮฺทรงตอบรับ”
4. อ่านอายะฮฺอัลกุรอานเท่าที่สะดวก และควรอ่านให้ยาวใน
ละหมาดศุบหฺ

สาม : การรูกูอ

1. กล่าวตักบีร์ “อัลลอฮฺ อักบัร์” พลงยกมือทั้งสองขึ้นเสมอไหล่
แล้วก้มลงรูกูอ เพื่อเชิดชูความยิ่งใหญ่ของอัลลอฮฺ ด้วยการ
โค้งหรือโก่งหลังลงไปข้างหน้า โดยให้ศีรษะอยู่ในระดับ
เดียวกับหลัง แล้วเอามือทั้งสองจับเข้าคายนิ้วมือออก
2. กล่าวดูอาอ 3 ครั้งขณะรูกูอว่า

ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่พระผู้เป็นเจ้าของข้า ผู้ทรง
ยิ่งใหญ่”

จะเป็นการดีถ้าหากจะอ่านเพิ่มว่า

,

ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแต่พระผู้อภิบาลแห่งเรา และด้วยการสรรเสริญยังพระองค์ ขอพระองค์ทรงอภัยให้แก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด”

สี่ : การเงยจากรุกกู่และลงสู่ญัต

1. เงยขึ้นจากรุกกู่ โดยให้ยกมือทั้งสองขึ้นเสมอไหล่ขณะที่กำลังเงยขึ้นพร้อมกล่าว

,

ความว่า “อัลลอฮฺทรงไต่ยินผู้ที่สรรเสริญพระองค์”

ส่วนมะอุมุม (ผู้ละหมาดตามอิหม่าม) ไม่ต้องกล่าวถ้อยคำข้างต้นแต่ให้กล่าวแทนว่า

ความว่า “โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา สำหรับพระองค์คือการสรรเสริญของพวกเรา

2. เมื่อยืนตรงแล้วให้กล่าว

,

ความว่า “โอ้ พระผู้อภิบาลแห่งเรา สำหรับพระองค์คือ การสรรเสริญของพวกเรา (ด้วยการสดุดีสรรเสริญ) ที่ เต็มปากฟ้า เต็มพื้นแผ่นดิน และเต็มทุกสิ่งทุกอย่างที่ พระองค์ทรงประสงค์หลังจากนั้น”

3. ย่อตัวลงสujudเพื่อถ่อมตนแก่อัลลอฮ์ในสujudแรกพร้อมกับ กล่าวขณะย่อตัวลงว่า “อัลลอฮู อักบัรฺ”

ห้า : การสujud

1. ทำการสujudด้วยอวัยวะทั้งเจ็ด นั่นคือ หน้าผากพร้อมกับปลาย จมูก, ฝ่ามือทั้งสอง, หัวเข่าทั้งสอง, และปลายนิ้วเท้าทั้งสอง และกางท่อนแขนออกจากสี่ข้าง และจงอย่าวางข้อศอกทั้งสอง ลงราบขนานกับพื้น และให้วางฝ่ามือทั้งสองข้างราบลงกับพื้น พร้อมกับชี้ปลายนิ้วทั้งหมดไปทางทิศกิบลัต
2. กล่าวดูอาอฺ 3 ครั้งในขณะสujudว่า

ความว่า “มหาบริสุทธิ์ยิ่งแด่พระผู้เป็นเจ้าของข้า ผู้ สูงส่งยิ่ง”

และจะเป็นการดียิ่งถ้าเพิ่มคำว่า

ความว่า “มหาปริสุทธิ โฉ อัลดอฮู พระผู้อภิบาลแห่งพวก
เรา และด้วยการสรรเสริญยังพระองค์ ขอพระองค์ทรง
อภัยให้แก่ข้าพระองค์ด้วยเถิด”

3. เยกขึ้นจากสุญุดแรก พร้อมกล่าว “อัลดอฮู อักบัร”

หก : การนั่งระหว่างสองสุญุด

1. นั่งระหว่างสองสุญุดบนเท้าซ้ายและยืนปลายเท้าขวาขึ้น และ
วางมือนิ้วขวาลงบนขาอ่อนข้างขวาก่อนถึงหัวเข่าและกำ
นิ้วนางและนิ้วก้อยไว้ พร้อมกับยกนิ้วชี้ขึ้นและกระดิกเบาๆ
ขณะกล่าวดูอาอ และนำปลายนิ้วหัวแม่มือไปประสานกับปลาย
นิ้วกลางให้เป็นเสมือนวงกลม และวางมือข้างซ้ายด้วยการกาง
นิ้วทั้งหมดลงบนขาอ่อนก่อนถึงหัวเข่า
2. กล่าวดูอาอขณะนั่งระหว่างสองสุญุดว่า

‘

ความว่า “โอิน พระผู้อภิบาลแห่งข้า ขอทรงอภัยและ
เมตตาข้าพระองค์ ขอทรงชี้ทางและประทานปัจจัยแก่ข้า
พระองค์ ขอทรงแก้ไขควบคุมและให้การปกป้องแก่ข้า
พระองค์”

เจ็ด : การสุญุดครั้งที่สองและลุกขึ้นในร็อกอัทต่อไป

1. แล้วก้มลงสุญุดครั้งที่สองด้วยความนอบน้อมและปฏิบัติเฉก
เช่นสุญุดแรกทั้งคำกล่าวและการกระทำ และกล่าวตักบีร์
“อัลลอฮุ อักบัร” ขณะก้มลงสุญุด
2. แล้วก็ลุกขึ้นจากสุญุดครั้งที่สองพร้อมกับกล่าวว่า “อัลลอฮุ
อักบัร” และดำเนินการละหมาดสำหรับร็อกอัทที่สอง
เช่นเดียวกับในร็อกอัทแรก ทั้งคำกล่าวและอิริยาบถ เพียงแต่
ในร็อกอัทที่สองนี้ไม่มีการอ่านดุอาออิฟติตาห

แปด : การนั่งตะชะฮุซุด(กรณีละหมาดมีสองร็อกอัท)

1. หลังจากทีสิ้นสุดของร็อกอัทที่สอง ก็นั่งลงพร้อมกับกล่าวว่า
“อัลลอฮุ อักบัร” และนั่งลงในสภาพที่เหมือนกับการนั่งในช่วง
ระหว่างสองสุญุด แล้วกล่าวดุอาอ “ตะชะฮุซุด” ว่า

ความว่า “มวลการสดุดียกย่องแด่องค์อัลลอฮฺ รวมทั้ง
การประสาทพรและสิ่งที่ดีทั้งหลาย ขอความศานติจง
ประสบแต่ท่านนบี รวมทั้งความเมตตาของอัลลอฮฺและ
ความประเสริฐของพระองค์ ขอความศานติประสบแต่เรา
และปวงบ่าวของอัลลอฮฺผู้ทรงคุณธรรม ข้าขอปฏิญาณว่า
ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮฺ และขอปฏิญาณว่า
มุหัมมัดนั้นเป็นบ่าวของอัลลอฮฺและศาสนทูตของ
พระองค์ ขออัลลอฮฺทรงประสาทพรแก่มุหัมมัดและวงศ์
วานของท่าน เช่นที่พระองค์ประสาทพรแก่อิบรอฮีมและ
วงศ์วานของท่าน แท้จริงพระองค์นั้นเป็นผู้ควรยิ่งแก่การ
สดุดีและสรรเสริญ ขอพระองค์ประทานความประเสริฐ
แก่มุหัมมัดและวงศ์วานของท่าน เช่นที่ได้ประทานความ
ประเสริฐแก่อิบรอฮีมและวงศ์วานของท่าน แท้จริง
พระองค์นั้นเป็นผู้ควรยิ่งแก่การสดุดีและสรรเสริญ”

2. ตามด้วยดุอาอฺ(เช่น)

ความว่า “ข้าขอต่ออัลลอฮฺให้พระองค์ปกป้องจากการ
ทรمانในนรกญะฮันนัม จากการทรمانในหลุมฝังศพ

จากการทดสอบ(อันเลวร้าย)ขณะมีชีวิตและเมื่อเสียชีวิต
และจากภัยการทดสอบของดั่งญ์ญาลผู้ตาบอดข้าง”
ต่อจากนั้นก็ให้ขออุอาต้ออัลลอฮฺตามที่ปรารถนา ทั้งความดี
ในโลกนี้และโลกหน้า

3. เสร็จแล้วก็ให้สลามทั้งทางขวามือและซ้ายมือว่า

ความว่า “ขอความศานติประสพแต่ท่านทั้งหลาย รวมทั้ง
ความเมตตาแห่งอัลลอฮฺและความประเสริฐของ
พระองค์”

เก้า : กรณีละหมาดมีมากกว่าสองร็อกอัต

1. ถ้าหากละหมาดมีสามหรือสี่ร็อกอัต ก็ให้หยุดเพียงแค่ช่วงที่
สิ้นสุดตะชะฮฺฮุดแรกเท่านั้น นั่นคือ

,

2. เสร็จแล้วก็ลุกขึ้นยืนตรง พร้อมกับกล่าวว่า “อัลลอฮฺ อักบัร”
และให้ยกมือทั้งสองข้างขึ้นจนเสมอกับหัวไหล่ทั้งสองข้าง

3. ต่อจากนั้นก็ให้ปฏิบัติการละหมาดเจกเช่นในร็อกอัตที่สอง แต่
ให้อ่านเฉพาะ สุเราะฮฺ อัล-ฟาติหะฮฺ เท่านั้น

4. เสร็จแล้วก็ให้นั่งลงแบบตะวัรฺรุก ด้วยการยกเท้าข้างขวาขึ้น
และเสียบเท้าซ้ายเข้าไปยังใต้ลำแข้งของเท้าขวาให้พ้นออกมา
พร้อมกับพาดก้นให้แนบกับพื้น และวางมือทั้งสองข้างลงบน

ชาว่อนทั้งสองข้างในลักษณะที่เหมือนกับการวางขณะอ่าน
ตะชะฮฺฮุดแรก

5. และกล่าวดูอาอฺตะชะฮฺฮุดให้จบ
6. เสร็จแล้วก็ให้สลามทั้งทางขวามือและซ้ายมือว่า

*****

การปฏิบัติที่นำรังเกียจ(มักอูย)ขณะละหมาด

1. เหลียวซ้ายแลขวาขณะกำลังละหมาด ไม่ว่าจะเป็นตัวด้วยศีรษะทั้งหมดหรือเฉพาะสายตา ส่วนการเพ่งสายตาขึ้นฟ้าเป็นการกระทำที่ต้องห้าม(หะรอม)
2. การกระดุกกระดิกและขยับเขยื้อนไปมาตลอดเวลาโดยไม่จำเป็น
3. พบพาส่งที่ทำให้เกิดความพะว้าพะวงและไม่เป็นสุข เช่นสิ่งที่หนักและสิ่งของที่มีสีฉูดฉาดจนเป็นที่สะดุดสายตา
4. การวางมือเท้าสะเอวทั้งสองข้าง

การปฏิบัติที่ทำให้เสียละหมาด

1. การพูดจาด้วยเจตนา ถึงแม้จะเพียงน้อยนิด
2. หันออกจากทิศทางของกิบลัตทั้งลำตัว
3. การผายลม และทุกๆ สิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด
4. มีการเคลื่อนไหวจำนวนมากติดต่อกันโดยปราศจากความจำเป็น
5. การส่งเสียงหัวเราะ ถึงแม้ว่าจะเพียงน้อยนิด
6. เมื่อมีการเพิ่มเติมการรูกู หรือสุญูด หรือยืนตรง หรือหนึ่งด้วยเจตนา
7. เมื่อมีการปฏิบัติลำหน้าก่อนอิริยาบถของอิหม่ามโดยเจตนา

บัญชีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับสัญญาสระวิชัย(สัญญาเมื่อหลงลืม)ในละหมาด

หนึ่ง : กรณีที่เพิ่มการกระทำในละหมาดหรือเพิ่มร็อกอัต

เมื่อเกิดหลงลืมในละหมาด และได้เพิ่มรุกูฮ์หรือสัญญา หรือยืน หรือนั่ง ก็จงให้สลามหลังจากที่เสร็จสิ้นการละหมาด และให้ก้มลงสูญูด สระวิชัยจำนวนสองสัญญา แล้วให้สลามทางขวาและซ้ายอีกครั้ง

ตัวอย่างเช่น ในการละหมาดซุฮูริ เขาได้ลุกขึ้นยืนเพื่อจะ ละหมาดร็อกอัตที่ห้า แล้วก็ลุกขึ้นได้หรือมีคนเตือน ก็ให้เขากลับลงนั่ง อ่านตะชะฮุซุดสุดท้ายทันที โดยปราศจากการกล่าวตักบีร์ แล้วก็ให้สลาม หลังจากนั้นให้เขาลงสูญูดจำนวนสองสัญญา แล้วให้สลาม(ออกจาก ละหมาด)อีกครั้ง(สัญญาหลังให้สลาม) เช่นเดียวกันนี้ถ้าหากเขานึกขึ้นได้ หลังละหมาดเสร็จว่าตนได้เพิ่มร็อกอัต ให้เขาสัญญาสระวิชัยสองครั้งแล้ว ให้สลาม

สอง : กรณีลืมร็อกอัตละหมาด(ละหมาดไม่ครบร็อกอัต)

เมื่อมีการให้สลามก่อนที่ละหมาดจะเสร็จสมบูรณ์ แล้วก็ลุกขึ้น ได้ว่าละหมาดของตนยังไม่เสร็จสมบูรณ์หรือมีคนมาเตือนในเวลา ที่ใกล้เคียงกัน ดังนั้นจงต่อละหมาดที่ยังขาดอยู่จนเสร็จสมบูรณ์แล้วให้สลาม หลังจากนั้นก็ก้มลงสูญูดจำนวนสองสัญญาแล้วให้สลามอีกครั้ง

ตัวอย่างเช่น ในการละหมาดซุฮูริ เขาเกิดหลงลืมและได้ให้สลาม ในร็อกอัตที่สาม ทันใดนั้นเขานึกขึ้นได้หรือมีคนมาเตือนว่าเขา ยัง ละหมาดไม่เสร็จสมบูรณ์ ดังนั้นเขาก็จงเพิ่มละหมาดร็อกอัตที่สี่ทันที

แล้วก็ให้สลาม หลังจากนั้นให้เขาก้มลงสujudจำนวนสองสujud แล้วให้สลาม(ออกจากละหมาด)อีกครั้ง(สujudหลังให้สลาม) แต่ถ้าหากว่าเขาหนักขึ้นได้หลังจากที่ได้ออกจากละหมาดเป็นเวลานานพอสมควรแล้ว เขาต้องเริ่มต้นละหมาดใหม่ทั้งหมด

สาม : ลี้มการกระทำในละหมาด

เมื่อมีการลืมนั่งและอ่านตะชะฮุซุดแรกหรืออื่นๆที่เป็นสิ่งวาญิบ (หรือสิ่งที่เป็นสุนัตมุอ์กักะดะฮฺตามทัศนะของมัซฮับซาฟีอี) ก็ให้เขาก้มลงสujudจำนวนสองสujudก่อนให้สลาม และไม่จำเป็นต้องกระทำใดๆ อีก (หมายถึง ไม่ต้องย้อนกลับไปทำสิ่งที่ลืมนั่ง) และหากเขาหนักได้ก่อนที่จะลุกขึ้นยืนตรงเพื่อละหมาดร็อกอัตที่สาม ก็ให้นั่งลงกับที่และกล่าวตะชะฮุซุดแรกและไม่จำเป็นต้องกระทำการใดๆ อีก(คือไม่ต้องสujudสะฮูวี) และหากหนักขึ้นได้ในขณะที่กำลังลุกขึ้นยืนเพื่อเข้าละหมาดในร็อกอัตถัดไป และยังไม่ได้ยืนตรงก็ให้กลับลงนั่งและกล่าวตะชะฮุซุดเหมือนเดิม(โดยไม่จำเป็นต้องสujudสะฮูวี)

ตัวอย่างเช่น เมื่อเกิดลืมนั่งตะชะฮุซุดแรกและได้ลุกขึ้นยืนตรงเพื่อเข้าละหมาดในร็อกอัตที่สาม ก็จงอย่าหวนกลับไปนั่งอ่านตะชะฮุซุดอีก (แต่จงดำเนินละหมาดต่อไปจนเสร็จสมบูรณ์ และหลังจากที่ได้อ่านตะชะฮุซุดสุดท้ายแล้ว) ก็ให้เขาก้มลงสujudจำนวนสองสujud แล้วให้สลามออกจากละหมาด (สujudก่อนให้สลาม) และถ้าหากว่าเขาได้นั่งเพื่อกล่าวตะชะฮุซุดแต่เขากลับลืมนั่งกล่าวตะชะฮุซุดแล้วเขาก็หนักขึ้นได้ก่อนที่จะลุกขึ้นยืน

ดังนั้นให้เขานั่งอยู่กับที่และกล่าวตะชะฮฺฮุด เช่นเดียวกันนี้ถ้าหากเขาได้ลุกแล้วแต่นึกขึ้นได้ก่อนที่จะยืนตรง ก็ให้เขาลงนั่งและกล่าวตะชะฮฺฮุด แล้วดำรงละหมาดต่อไปจนเสร็จสมบูรณ์ โดยไม่ต้องสุญูดสะฮฺวียฺ แต่ถูละมาอบางท่านระบุว่าเขาต้องสุญูดสะฮฺวียฺจำนวนสองสุญูด เพราะการลุกขึ้นที่ได้เพิ่มอิริยาบถในการละหมาดของเขา

สี่ : กรณีไม่แน่ใจในจำนวนร็อกอัตและไม่สามารถตัดสินใจ

เมื่อเกิดไม่แน่ใจในจำนวนร็อกอัตละหมาด ว่าได้ละหมาดไปแล้วจำนวนสองหรือสามร็อกอัตกันแน่ และไม่สามารถจะตัดสินใจได้ว่าสองหรือสาม ดังนั้นให้เขายึดในสิ่งที่แน่นอนไว้ก่อน นั่นคือจำนวนร็อกอัตที่น้อยกว่า (แล้วให้ละหมาดเพื่อต่อร็อกอัตที่ไม่แน่ใจให้ครบ) เสร็จแล้วให้เขาก้มลงสุญูดจำนวนสองสุญูดก่อนให้สลามออกจากละหมาด

ตัวอย่างเช่น เมื่อเขากำลังละหมาดซุฮฺริอยู่ พอถึงร็อกอัตที่สอง เขาเกิดไม่แน่ใจในจำนวนร็อกอัตละหมาดว่าเขากำลังละหมาดในร็อกอัตที่สองหรือร็อกอัตที่สามกันแน่ และเขาไม่สามารถตัดสินใจว่าจำนวนไหนมีน้ำหนักมากกว่ากัน ดังนั้นให้เขายึดจำนวนร็อกอัตที่น้อยกว่านั่นคือสองร็อกอัตไว้เป็นหลัก แล้วดำรงละหมาดต่อไปจนเสร็จสมบูรณ์ แล้วก็ก้มลงสุญูดก่อนให้สลามสองสุญูด แล้วให้สลามออกจากละหมาด (สุญูดก่อนให้สลาม)

ห้า : กรณีไม่แน่ใจในจำนวนหรือกัณฑ์แต่สามารถตัดสินใจได้ในที่สุด

เมื่อเกิดไม่แน่ใจในจำนวนหรือกัณฑ์ละหมาด ว่าได้ละหมาดไป แล้วจำนวนสองหรือสามหรือกัณฑ์กันแน่ แต่แล้วเขาสามารถจะตัดสินใจได้ว่า ระหว่างทั้งสองอันไหนที่ตนแน่ใจมากกว่ากัน ดังนั้นก็ให้เขายึดในจำนวนหรือกัณฑ์ที่ตัวเองมีความมั่นใจเป็นหลัก ไม่ว่าจะน้อยกว่าหรือมากกว่าก็ตาม เสร็จแล้วให้เขาก้มลงสujudจำนวนสองสujudหลังให้สลาม แล้วให้สลามออกจากละหมาดอีกครั้ง (สujudหลังให้สลาม)

ตัวอย่างเช่น เมื่อเขากำลังละหมาดซุญริอูอยู่ พอถึงหรือกัณฑ์ที่สอง เขาเกิดไม่แน่ใจในจำนวนหรือกัณฑ์ละหมาดว่าเขากำลังละหมาดในหรือกัณฑ์ที่สองหรือหรือกัณฑ์ที่สามกันแน่ แต่แล้วเขาเกิดนึกได้ว่าเขากำลังละหมาดในหรือกัณฑ์ที่สามอยู่ ดังนั้นก็ให้เขายึดจำนวนหรือกัณฑ์ตามที่เขานึกได้เป็นหลัก นั่นคือสาม และดำรงละหมาดต่อไปจนเสร็จสมบูรณ์ และให้สลาม เสร็จแล้วให้เขาก้มลงสujudจำนวนสองสujud แล้วให้สลามอีกครั้ง (สujudหลังให้สลาม)

หก : กรณีไม่แน่ใจหลังละหมาดเสร็จแล้ว

เมื่อมีความรู้สึกไม่แน่ใจเกิดขึ้นหลังจากเสร็จละหมาดแล้ว ก็จงอย่าไปสนใจกับมัน เว้นแต่เมื่อแน่ใจเท่านั้น ถ้าหากเกิดความคลางแคลงใจอย่างมากก็จงอย่าไปสนใจกับมัน เพราะเป็นส่วนหนึ่งของพฤติกรรมกระตือรือร้นที่รวนเร(วัสวัส) วัลลอฮุอะอ์ลัม